

Sturing en Beleid

Aan de gemeenteraad

ambtenaar : Mw. S. Kubbe
doorkiesnr : 0180 451 424
fax :
email : s.kubbe@ridderkerk.nl
bijlage(n) :

uw brief d.d. :
uw kenmerk :
ons kenmerk : RU11/05036

Ridderkerk, 14 juli 2011

Onderwerp: sluitende aanpak

Geachte raad,

Op 16 maart 2010 zonden wij u een raadsinformatiebrief (RU09/08178) over de voortgang op de ambitie om een actieve, sluitende aanpak voor jongeren tot 27 jaar te realiseren.

Het doel van de sluitende aanpak is dat alle jongeren tot 27 jaar in beeld zijn, dat we weten wat hun dagbesteding is, of ze een startkwalificatie hebben en dat er geen jongeren tussen wal en schip vallen tussen de verschillende schakels in de keten.

Met deze brief informeren wij u over de voortgang.

De totale doelgroep van jongeren tot 27 jaar bestaat uit 3 subgroepen:

1. jongeren tot 18 jaar (leer- en kwalificatieplicht)
2. jongeren van 18 jaar tot 23 jaar (Regionaal Meld- en Coördinatiepunt – RMC)
3. jongeren van 23 jaar tot 27 jaar (Gemeentelijk Service Centrum - GSC)

Sinds 1 januari 2008 maakt Ridderkerk samen met Albrandswaard, Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel en Lansingerland, deel uit van de RMC-subregio Zuid-Oost. Capelle aan den IJssel is de kerngemeente voor deze subregio. De subregio maakt op haar beurt weer deel uit van de RMC regio Rijnmond.

Groep tot 18 jaar

Alle jongeren zijn tot hun 18^e jaar verplicht een volledig onderwijsprogramma te volgen totdat zij een startkwalificatie hebben behaald. Een startkwalificatie is een HAVO-, VWO- of MBO-2 diploma. De in- en uitschrijvingen en de meldingen van het schoolverzuim moeten door de scholen en instellingen digitaal worden gemeld aan de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Vervolgens ontvangt de afdeling leerplicht van de gemeente Ridderkerk de meldingen via DUO.

Leerplicht heeft sinds oktober 2009 de mogelijkheid om de Sociale Verzekeringsbank (SVB) de opdracht te geven ouders/verzorgers te korten op de kinderbijslag als zoon of dochter blijft spijbelen. Dit geldt alleen voor leerlingen van 16 en 17 jaar oud. In het schooljaar 2009/2010 is hiervan overigens geen gebruik gemaakt.

Onderwerp: sluitende aanpak (vervolg)

In Ridderkerk waren in 2010 in totaal 6.213 kinderen/jongeren in de leeftijd van 5 tot en met 17 jaar. Deze jongeren worden geregistreerd, begeleid en zo nodig gesanctioneerd door leerplichtambtenaren van de gemeente Ridderkerk.

In het schooljaar 2009/2010 zijn er in deze doelgroep 404 meldingen gedaan van ongeoorloofd schoolverzuim, ziekteverzuim, schorsingen, jongeren besproken in zorgoverleggen, etc. Hiervan waren 156 meldingen van ongeoorloofd schoolverzuim. Dit is een toename van 60 meldingen ten opzichte van het schooljaar daarvoor. Dit is te verklaren omdat scholen/instellingen ook leerlingen melden die vaak te laat komen.

Uitbreiding formatie leerplicht uit RMC-middelen

Bij leerlingen van 16 en 17 jaar is een goede afstemming tussen leerplicht en de aanpak voortijdig schoolverlaten (VSV) van groot belang. Vanuit het rijk worden sinds eind 2007 via de RMC-regio Rijnmond extra middelen beschikbaar gesteld waardoor Ridderkerk al sinds 2007 een extra formatieplaats voor de kwalificatieplichtige leerlingen heeft gerealiseerd. Daarmee kan extra aandacht aan de doelgroep worden besteed en in feite een preventieve inspanning worden gepleegd om deze doelgroep te behoeden voor voortijdig schoolverlaten.

De totale formatie van het team leerplicht (inclusief de uitbreiding) is 3,63 fte.

Ridderkerk Flows 16 en 17 jaar

Als aanvulling op de preventieve en zorgfunctie van leerplicht is het project Ridderkerk Flows vanuit RMC-middelen ingekocht bij het bureau De Jonge Krijger. Het gaat hierbij om intensieve trajectbegeleiding door een coach richting opleiding en/of (leer)werk. Er zijn 20 trajecten ingekocht. Uiteindelijk zijn 15 jongeren vanuit leerplicht doorverwezen. De grootste groep hiervan wilde stoppen of was al gestopt met de opleiding. De reden hiervan is omdat de jongeren niet wisten wat ze wilden doen (verkeerde studiekeuze) of slaagden er niet in een geschikte leerwerkplek te vinden. De resultaten over het schooljaar 2010/2011 zijn:

- 9 jongeren zijn geplaatst op een opleiding en/of werk, deze trajecten zijn afgerond
- 4 jongeren zijn nog in begeleiding (doorgeplaatst naar schooljaar 2011/2012)
- 1 jongere is niet geplaatst omdat deze niet gemotiveerd is gebleken voor begeleiding
- 1 jongere bleek achteraf geen begeleiding nodig te hebben

Groep 18 jaar tot 23 jaar

De tweede groep, 18 tot 23 jaar valt onder de RMC-wetgeving. Ridderkerk maakt (samen met de BAR-gemeenten, Capelle a/d IJssel, Krimpen a/d IJssel en Lansingerland) deel uit van de RMC-regio Rijnmond, subregio Zuid-Oost. De begeleiding terug naar het onderwijs of (indien het onderwijs geen haalbare kaart is) werk, is uitbesteed aan het bureau De Jonge Krijger. Voor deze groep is er geen wettelijk kader van waaruit enige vorm van dwang kan worden toegepast. Trajectbegeleiding door De Jonge Krijger gebeurt dus op basis van vrijwilligheid maar wel met enige drang.

De activiteiten van De Jonge Krijger voor het RMC zijn:

- opsporen van en contact maken met voortijdig schoolverlaters (brieven, huisbezoeken)
- trajectbegeleiding van voortijdig schoolverlaters
- intensieve trajectbegeleiding voor voortijdig schoolverlaters met een zogenaamde multiproblematiek
- behandeling van verzuimmeldingen 18+ leerlingen

Onderwerp: sluitende aanpak (vervolg)

Datum
Volgnr 3 van 6

De doelgroep bestaat op 1 juni 2011 uit 2.605 jongeren. Hiervan waren op 1 juni 372 jongeren voortijdig schoolverlater (geen startkwalificatie). Zo'n 80 procent van deze jongeren heeft overigens wel een vmbo-diploma.

In het afgelopen schooljaar 2010/2011 zijn er 389 jongeren uit Ridderkerk bij het RMC op een of andere vorm in begeleiding geweest. Hiervan zijn er 253 binnen het schooljaar herplaatst.

Herplaatsingen	Aantal	%
Aantal herplaatste nieuwe vsv-ers (binnen verslagjaar uitgevallen en herplaatst)	253	
Aantal herplaatste 'oude' vsv-ers	0	
Totaal aantal herplaatsingen	253	
Waarvan naar opleiding	30	11,86
Waarvan naar opleiding zonder tussenkomst RMC	19	7,51
Waarvan naar werk	204	80,63
Waarvan naar werk zonder begeleiding RMC	Onbekend	

Uit rapportages van de Jonge Krijger blijkt dat het vsv percentage van de gemeente Ridderkerk is 14,2 procent. Dit is landelijke gezien aan de hoge kant voor een gemeente van de omvang van Ridderkerk, maar ten opzichte van gemeenten in de regio Rijnmond is de score redelijk.

Ongeveer tweederde van de vsv-ers is gewoon aan het werk. De groep jongeren die niets doen – niet willers – is niet heel groot, het zijn er 26 (14 zijn ondanks diverse pogingen niet te bereiken en 12 geven aan niets te willen), dat is 1 procent van de totale doelgroep.

Desgewenst kan er door bureau De Jonge Krijger een presentatie in de Commissie worden verzorgd over de werkwijze en de resultaten. Op de website www.aanvalopschooluitval.nl van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap kunt u meer informatie vinden over landelijke initiatieven.

JeugdVolgSysteem (JVS), verbeterde registratie en koppeling van gegevens

Het totaal aantal voortijdig schoolverlaters van 2007 tot en met 2010 was lastig in kaart te brengen gezien de registratieproblemen van de RMC-registratie in Rotterdam. Onze subregio heeft vanaf april 2010 geen informatie meer van Rotterdam ontvangen. Dat heeft er onder meer toe geleid dat het bestuur van de subregio Zuid-Oost in september 2010 een klachtbrief naar de wethouder onderwijs van Rotterdam heeft gezonden. Inmiddels heeft de subregio een eigen registratiesysteem, het JeugdVolgSysteem (JVS) waarmee direct de benodigde verzuim- en vsv-informatie van de website van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) kan worden ingelezen. De subregio werkt inmiddels met grote tevredenheid met het JVS.

Met de gerealiseerde koppelingen ontstaat er inmiddels een sterk verbeterd inzicht in de status van een jongere. Er hoeft geen energie meer besteed te worden aan jongeren die een duurzaam dienstverband hebben, zeg maar jongeren die zonder startkwalificatie toch een vast contract hebben, of bijvoorbeeld een Wajong-uitkering hebben.

In eerste instantie was de gemeente Ridderkerk ook van plan met het JVS te gaan werken, maar inmiddels is gebleken dat ook de leverancier van de huidige registratiesystemen van leerplicht en de uitkeringsadministratie op een eenvoudige en goedkope manier een koppeling tot stand kan

Onderwerp: sluitende aanpak (vervolg)

brengen tussen deze twee systemen en tussen de gemeente en SUWI-net (gegevens over dienstverbanden en andere uitkeringen dan de WIJ). Indien deze koppeling naar tevredenheid functioneert zal de gemeente Ridderkerk het JVS niet meer aanschaffen voor haar eigen registratie.

Pilot regionale verzuimaanpak

Binnen de RMC-regio Rijnmond wordt in het nieuwe schooljaar een pilot gestart met een regionale verzuimaanpak op het mbo. De pilot wordt uitgevoerd op het mbo omdat hier de meeste jongeren zitten die verzuimen met als risico dat ze voortijdig schoolverlater worden. In deze aanpak wordt gewerkt met een locatiegebonden inzet met als doel het verzuim terug te dringen en het verbeteren van de verzuimmeldingen (zowel kwantitatief als kwalitatief). Op elke locatie worden verzuimende jongeren van 16 tot en met 23 jaar in behandeling genomen ongeacht de woongemeente binnen de grenzen van de RMC-regio Rijnmond. Het gaat dan specifiek om de first offenders. First offenders zijn leerlingen die voor het eerst op het mbo verzuimgedrag vertonen.

Casusoverleg Jeugd, Werk en Scholing

Met ingang van februari 2010 is gestart met een multidisciplinair overleg met als doel het versterken van de sluitende aanpak van jongeren. In dit overleg nemen deel: leerplicht Albrandswaard, Barendrecht en Ridderkerk, de Klantmanager Jeugd, jobcoach Barendrecht, UWV en RMC-subregio

Preventief pilotproject Gemini

Vanuit de RMC subregio Zuid-Oost is een preventief pilot project gestart op het Gemini college in Ridderkerk. Het project richtte zich op het voorkomen van schooluitval van jongeren die overgaan van vmbo naar mbo-onderwijs. Dit is landelijk een knelpunt, want circa 20 procent van de vmbo-leerlingen komt niet aan op het mbo-onderwijs. In Ridderkerk is met het Gemini-college en de leerplichtconsulenten van Ridderkerk extra aandacht besteed aan de examenklas leerlingen van het Gemini college waardoor in 2009 en 2010 het percentage van uitval bij de overgang van het vmbo naar het mbo onder de 3 procent lag. Tevens heeft de school door deelname aan dit project een sluitende werkwijze ontwikkeld om de eindexamenleerlingen van het vmbo goed te volgen tot aan de start van het mbo. De resultaten van de pilot en de aanpak zijn nu overgedragen aan het Geminicollege.

Plusvoorziening voor risicoleerlingen in het vmbo/mbo

Het ministerie van OC&W stelt financiën beschikbaar om voor risicoleerlingen een plan te ontwikkelen om voortijdige schooluitval te vermijden. In de subregio RMC Rijnmond Zuid-Oost heeft het Krimpenerwaard college uit Krimpen a/d IJssel daarvoor een interne time-out voorziening ontwikkeld. In de tweede helft van 2011 willen wij onderzoeken in hoeverre er noodzaak en mogelijkheden zijn voor een dergelijke (aanvullende) voorziening in Ridderkerk, eventueel in combinatie met wat het Maximacollege al biedt.

Knelpunten

Er is door de RMC-subregio Zuid-Oost een overeenkomst gesloten met bureau De Jonge Krijger uitgaande van de beschikbare middelen en de verwachte aantallen vsv-ers. Inmiddels is duidelijk dat er behoefte zou zijn aan meer capaciteit bij het behandelen van verzuimmeldingen. Doordat scholen steeds beter gaan melden, wordt het verzuimloket overspoeld met meldingen. Ook is gebleken dat er steeds meer jongeren komen met meervoudige problematiek.

Onderwerp: sluitende aanpak (vervolg)

Datum
Volgnr 5 van 6

Vooralsnog lukt het nog net om met de aanwezige rijksmiddelen van de RMC-subregio Zuid-Oost de aanpak te realiseren.

Jaarlijks ontvangt de subregio Zuid-Oost rijksvergoeding voor het tegengaan van voortijdig schoolverlaten. De totale rijksvergoeding bedraagt 550.000 euro. Een bedrag van circa 140.000 euro hiervan is gebaseerd op een convenant, dat het ministerie heeft afgesloten met de ROC's Zadkine en Albeda alsmede met RMC Rijnmond. Omdat het convenant medio 2011 afloopt is het niet duidelijk wat de eventuele vervolfinanciering zal zijn na de zomer. De kans is echter dat er niet tijdig vervolfinanciering komt. Daarom zijn enkele activiteiten voor 2011 pas voor 50 procent gegund.

De conclusie voor de groep 18 tot 23 jaar is dat na een lastige aanloop nu een behoorlijk goed beeld van de groep VSV-ers is ontstaan. Hierdoor kunnen de middelen steeds beter worden ingezet voor de doelgroep waarvoor ze bedoeld zijn. De volgende stap is om de aanpak verder te ontwikkelen.

Groep 23 tot 27 jaar

Tot slot is er de groep 23 tot 27 jaar. Zolang deze jongeren geen beroep doen op een uitkering en zich niet als werkzoekende inschrijven zijn zij 'onzichtbaar'.

Ridderkerk Flows 23 tot 27 jaar

Om de doelgroep 23 tot 27 jaar in beeld te krijgen is het project Ridderkerk Flows 23-27 jaar gestart. Doel van dit project was om zicht te krijgen op de dagbesteding van deze doelgroep, die in totaal uit 1.991 jongeren bestaat. Hierbij is gebruikt gemaakt van de gemeentelijke GBA-gegevens, de gegevens van DUO en van SUWI-net. Er moet worden opgemerkt dat SUWI-net niet foutloos is, maar het geeft ons het beste resultaat voor de gehele leeftijdsgroep. Er is gecontroleerd in SUWI-net of een jongere werkt of een andere dan een WIJ-uitkering heeft.

De resultaten van dit project zijn als volgt:

Dagbesteding	Aantal	Percentage
Werkt	1.532	76,9%
Schoolgaand	51	2,6%
Uitkering (WIJ, Wajong e.d.)	85	4,3%
Niet nader bekend	323	16,2%
Totaal	1.991	100,0%

Bovenstaande tabel geeft nu weer wat bij het opstellen van het Rekenkamerrapport nog onbekend was. De inschatting was toen dat van 10 procent van de jongeren tussen 18 en 27 jaar niet bekend is wat hun dagbesteding is.

Van de groep waarvan niet bekend is wat hun dagbesteding is, volgt een klein percentage mogelijk een particuliere opleiding, werkt zwart of heeft ervoor gekozen als huisvrouw/-man thuis te blijven. De ervaring uit eerdere onderzoeken binnen het RMC leert echter dat het grootste deel daadwerkelijk 'thuis zit'. De namen van de jongeren zijn bekend bij de gemeente Ridderkerk.

Van de totale groep van 1.991 jongeren is van 623 jongeren bekend dat ze een startkwalificatie hebben. Van 1.110 is bekend dat ze geen startkwalificatie hebben. Van de overige 258 is dat niet bekend.

Sturing en Beleid

Onderwerp: sluitende aanpak (vervolg)

	Startkwalificatie			
	Ja	Nee	Niet bekend	Totaal
Startkwalificatie	623	1.110	258	1.991
	31,3%	55,8%	13,0%	100%

Van de jongeren waarvan bekend is of ze een startkwalificatie hebben of niet, is het volgende bekend over hun dagbesteding:

	Dagbesteding			
	Werkt	Schoolgaand	Uitkering	Niet bekend
Startkwalificatie Ja	490	35	7	91
%	78,7%	5,6%	1,1%	14,6%
Startkwalificatie Nee	835	16	55	204
%	75,2%	1,4%	5,0%	18,4%
Totaal	1.325	51	62	295

Vervolg

In de tweede helft van 2011 zal met de jongeren waarvan geen dagbesteding bekend is, contact worden gezocht om de achtergrond van het thuis zitten te achterhalen en na te gaan of en hoe deze jongeren naar scholing en/of werk moeten en kunnen worden begeleid. Momenteel wordt onderzocht wat daarbij de meest effectieve benadering is.

Al met al zijn in 2010 en de eerste helft van 2011 belangrijke stappen gezet om te komen tot een sluitende aanpak op jongeren zonder startkwalificatie. Deze activiteiten worden in de tweede helft van 2011 en daarna nog verder uitgebouwd, waarmee we aansluiten op de toezegging van wethouder Dokter in de Commissie Samen Leven van 9 juni jl.

Hoogachtend,
Het college van burgemeester en wethouders van Ridderkerk,
de secretaris, de burgemeester,

Mw. M.H.J.C. Nienhuis-van Doremaele

Mw. A. Attema